

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс / 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Костишина Тетяна Адамівна

д.е.н., професор
завідувач кафедри управління персоналом,
економіки праці та економічної теорії

Контактний телефон	+38-050-531-00-86
Електронна адреса	tkost2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.ypep.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати у здобувачів системне науково-теоретичне та практичне розуміння трудових ресурсів як ключового фактору економічного розвитку національної економіки, засвоїти методологію аналізу їх ефективності, детермінант, ризиків та структурних трансформацій, а також здобути компетенції з економічного оцінювання і управління людським капіталом для забезпечення продуктивності, конкурентоспроможності та сталого розвитку економічних систем на макро-, мезо- та мікрорівнях.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Словесні, наочно-ілюстративні (проблемна лекція, презентація), репродуктивні та проблемно-пошукові, методи стимулювання та мотивації (ситуаційні вправи, навчальні дискусії, тренінги), методи контролю (тестування, опитування, економічний диктант)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань та їх обговорення; участь у тренінгах; тестування Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Розуміння функціонування соціально-економічних систем на рівні магістра
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>ПРН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>ПРН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>ПРН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>ПРН10. Розуміти, аналізувати та пропонувати нові підходи вирішення проблем у сфері соціально-трудова відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки</p> <p>ПРН11. Уміти ініціювати, розробляти та реалізовувати на практиці інноваційні стратегії, програми та проекти соціально-економічного розвитку</p>	<p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності</p> <p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції</p> <p>СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК08. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми науково-дослідницького характеру у сфері соціально-трудова відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами</p> <p>СК09. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати на практиці інноваційні стратегії, програми та проекти соціально-економічного розвитку.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи дослідження управління трудовими ресурсами		
Тема 1. Трудові ресурси як фактор розвитку національної економіки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<p><i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i></p> <p><i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i></p>
Тема 2. Структурно-відтворювальні характеристики трудових ресурсів	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<p><i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i></p> <p><i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i></p>
Тема 3. Ефективність управління трудовими ресурсами: підходи та критерії	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<p><i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i></p> <p><i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i></p>

		<i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 4. Управління трудовими ресурсами на мікрорівні економічних систем	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 5. Системні детермінанти та ризики функціонування трудових ресурсів	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Модуль 2. Управлінські механізми розвитку трудових ресурсів у національній економіці		
Тема 6. Структурні трансформації національної економіки та трудові ресурси	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 7. Інституційні механізми державного управління трудовими ресурсами	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 8. Мезорівневі моделі управління трудовими ресурсами	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 9. Трудові ресурси в механізмах економічного зростання	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 10. Управління трудовими ресурсами в контексті сталого розвитку	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; виконання завдання для самостійної роботи.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>

Інформаційні джерела

Основні рекомендовані джерела інформації:

1. Національна економіка [Текст] : навч. посіб. / Й. С. Ситник, Г. М. Бойківська, С. Й. Гончар ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2023. - 318 с.
2. Актуальні проблеми фінансів та економіки [Текст] : навч. посіб. / Наталія Краус, Катерина Краус, Олександр Марченко. - Київ : Аграр Медіа Груп, 2023. - 285 с.
3. Актуальні економічні проблеми національного господарства, регіонів та підприємств [Текст] : конспект лекцій / [уклад.: Дубас Р. Г.] ; ЗВО "Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Київ : Університет "Україна", 2024. - 121 с.
4. Економіка сталого розвитку [Текст] : навч. посіб. / М. В. Диха, В. В. Диха. - Київ : Центр учбової літератури, 2024. - 405 с.
5. Економіка праці та соціально-трудова відносини [Текст] : підручник / Карпіщенко О. І. ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2024. - 348 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

1. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки [Текст] : [монографія] / [В. М. Тарасевич та ін. ; за ред. В. М. Тарасевича]. - Дніпро : Економіка, 2021. - 447 с.
2. Циркулярна економіка [Текст] : навч. посіб. / [Шевченко Т. І. та ін.] ; Сум. нац. аграр. ун-т. - Суми : Університетська книга, 2022. - 218 с.
3. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень [Текст] : підручник / П. В. Круш, О. О. Кожемяченко ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - Київ : Центр учбової літератури, 2011. - 319 с.
4. Національна економіка [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. Ф. Савченко. - 2-е вид. - Чернігів : ЧДІЕУ, 2014. - 133 с.
5. Національна економіка [Текст] : навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / [С. І. Архієреєв та ін.] ; за ред. С. І. Архієреєва, А. В. Непрана, Н. Б. Решетняк ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". - Х. : НТУ "ХПІ", 2013. - 335 с.
6. Національна економіка [Текст] : навч. посіб для студ. вищ. навч. закл. / Головінов О. М., Юрченко Ю. Ю. ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, Каф. економіки і упр. інновац. діяльн. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 322 с.
7. Шаповалов В.О., Рудич Л.В., Стеценко В.В. Теоретико-методологічні аспекти дослідження елементів державного регулювання акціонерного сектора *Наука і техніка сьогодні. Серія: Економіка.* №10 (10). 2022. С. 172-184. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10\(10\)-172-184](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10(10)-172-184)
8. Костишина Т.А., Шаповалов В.О., Тужилкіна О.В. Актуальні проблеми інноваційного розвитку соціально-трудового потенціалу регіону. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки».* 2025. №48. С. 58-66. <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/10.01.2025/36>

Ресурси для неформальної освіти:

1. Курс «Європейська зовнішня політика: просто про складне» // https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+EUFP101+2019_T3
2. Курс «Місцевий економічний розвиток: виклики та інструменти» // <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/283>
3. Курс «Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток» // https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDG101+2020_T2
4. Курс «Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток» // https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2
5. Курс «Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад» // https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AMU+INST101+2017_T4

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія

інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttvedyvalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання – (10 балів); робота на практичних заняттях (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів); виконання завдання для самостійної роботи (10 балів).	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання – (10 балів); робота на практичних заняттях (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів); виконання завдання для самостійної роботи (10 балів).	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	3-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	3-5
	Підготовка та захист реферату	3-5
	Конспектування питань для самостійного вивчення (за 1 питання)	1
	Результати неформальної освіти	до 20
2. Науково-дослідна	Опрацювання додаткових матеріалів ДК	до 20
	Участь в університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних наукових заходах	5-10

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни